

AĞUSTOS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

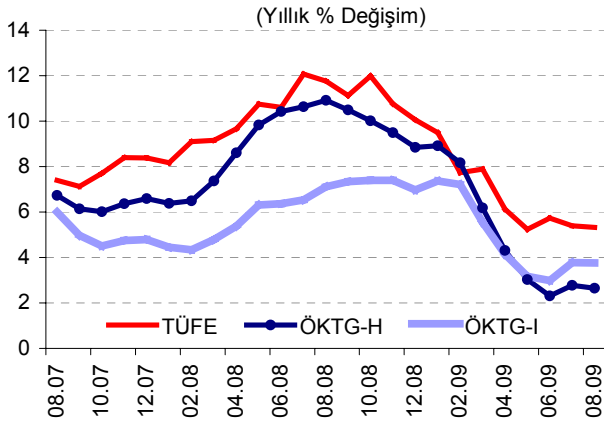
Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Eylül 2009

ÖZET...

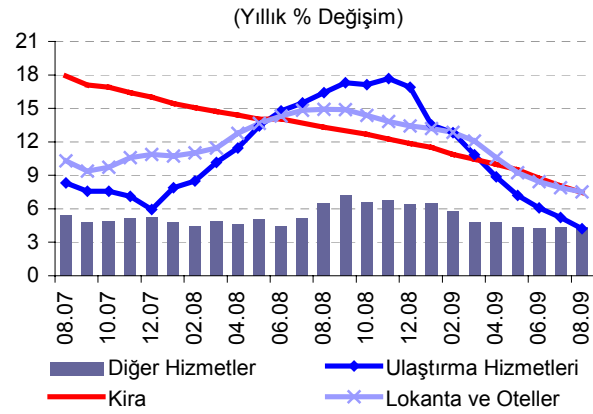
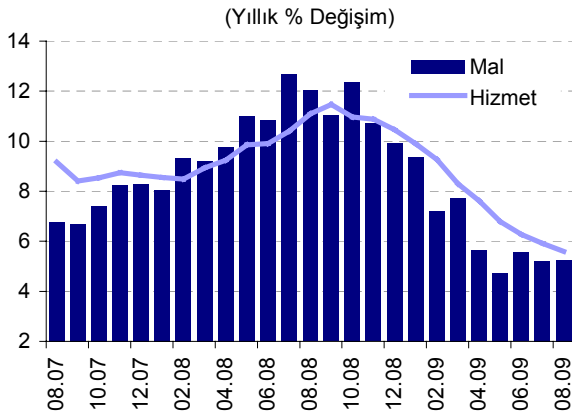
Ağustos ayında tüketici fiyat endeksi yüzde 0,30 oranında gerilemiş ve yıllık enflasyon yüzde 5,33'e düşmüştür. Temel enflasyon göstergelerinin ana eğilimi düşük düzeylerdeki seyrini sürdürürken, hizmet grubunun yıllık fiyat artış oranı istikrarlı olarak gerilemeye devam etmiştir. Son bir yıl içinde emtia fiyatlarında gözlenen birikimli düşüşler, 2008 yılının son aylarından itibaren özellikle işlenmiş gıda ve enerji fiyatları kanalıyla yurt içi enflasyon üzerinde aşağı yönlü etkide bulunmuştur. Önümüzdeki dönemde enflasyonun ana eğiliminin düşük düzeylerde seyredeceği öngörülse de, söz konusu baz etkisi nedeniyle 2010 yılının ortalarına kadar yıllık enflasyonda sınırlı ölçüde dalgalanmalar gözlenebileceği tahmin edilmektedir.

...DEĞERLENDİRMELER...

Ağustos ayında tüketici fiyatları yüzde 0,30 oranında gerilemiş ve yıllık enflasyon 0,06 puan düşerek yüzde 5,33 olmuştur. Enerji, işlenmemiş gıda, alkollü içecekler ve tütün ürünleri ile altını dışlayan ÖKTG-H endeksinin yıllık artış oranı 0,13 puan gerileyerek yüzde 2,65 olarak gerçekleşmiştir. ÖKTG-H endeksinden işlenmiş gıda ürünleri çıkarılarak elde edilen ÖKTG-I göstergesinin yıllık artış oranı da 0,02 puan azalarak yüzde 3,76 olmuştur.

Ağustos ayında mal grubunda fiyatlar yüzde 0,57 oranında azalırken, hizmet grubu fiyatları yüzde 0,49 oranında artmıştır. Böylece, yıllık enflasyon mal grubunda yüzde 5,25'e yükselirken, hizmet grubunda yüzde 5,59'a gerilemiştir.

Bazı mali hizmetlerde Temmuz ayı ortasında yapılan yüksek oranlı ayarlamaların endekse gecikmeli yansımalarına rağmen, Ağustos ayında hizmet grubundaki yavaşlama eğiliminin (başta ulaştırma hizmetleri ile kira olmak üzere) sürdüğü gözlenmektedir. Böylece, hizmet grubu yıllık enflasyonundaki azalış yıl başından bu yana 4,87 puana ulaşmıştır.

Uluslararası petrol fiyatlarındaki yükselişle akaryakıt fiyatları Ağustos ayında yüzde 5,02 oranında artmıştır. Bu dönemde, başta İstanbul olmak üzere şebeke suyu fiyatlarında gözlenen artışların da etkisiyle, enerji grubu yıllık enflasyonu yüzde 1,48'e yükselmiştir. Elektrik tarifelerinde yapılması planlanan artışın Ekim ayı enflasyonuna önemli oranda etki yapacağı not edilmelidir.

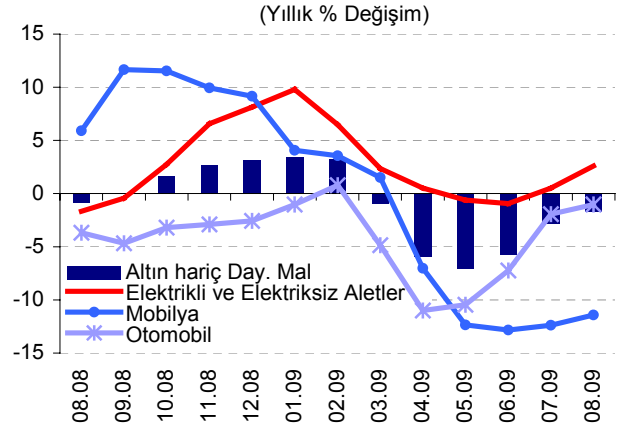
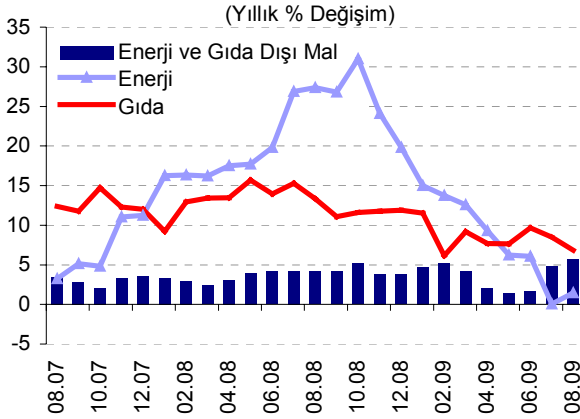
AĞUSTOS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Eylül 2009

Ağustos ayında enerji ve gıda dışı mal grubu fiyatları yüzde 0,84 oranında gerilerken, bu grupta yıllık enflasyon yüzde 5,70'e yükselmiştir. Giyim grubunda Ağustos ayı sezon indirimlerinin (yüzde 5,22) geçen seneye kıyasla daha sınırlı kalması, tütün ürünlerinde gözlenen yüzde 1,83 oranındaki artış ve bazı dayanıklı mallarda gözlenen fiyat artışları grup yıllık enflasyonunun yükselmesinde etkili olmuştur.

Dayanıklı mal (altın hariç) grubu fiyatları Ağustos ayında yüzde 0,52 oranında artmış ve bu grupta yıllık enflasyon yüzde -1,71'e yükselmiştir. Alt kalemler bazında incelendiğinde, Ağustos ayında otomobil fiyatlarının yüzde 0,61, mobilya fiyatlarının ise yüzde 0,23 oranında arttığı gözlenmektedir. Elektrikli ve elektriksiz ev aletleri fiyatları da beyaz eşya fiyatlarındaki artışın (yüzde 1,80) etkisiyle yüzde 0,62 oranında yükselmiştir.

	Aylık Yüzde Değişim		Yıllık Yüzde Değişim	
	Ağustos 2009	Ağustos 2008	Ağustos 2009	Ağustos 2008
TÜFE	-0,30	-0,24	5,33	11,77
1. Mallar	-0,57	-0,61	5,25	12,03
Enerji	1,88	0,47	1,48	27,38
İşlenmemiş Gıda	-3,71	-1,03	17,30	0,68
İşlenmiş Gıda	0,31	0,70	-0,69	24,61
Enerji ve Gıda Dışı Mallar	-0,84	-1,70	5,70	4,19
Dayanıklı Mallar	0,38	-1,62	1,23	0,61
Altın Hariç Dayanıklı Mallar	0,52	-0,68	-1,71	-0,91
Yarı Dayanıklı Mallar	-0,31	-1,26	2,84	16,74
Dayanısız Mallar	-1,01	0,15	8,23	11,84
2. Hizmetler	0,49	0,81	5,59	11,10
Kira	0,51	1,08	7,46	13,32
Lokanta ve Oteller	0,44	0,78	7,52	14,92
Ulaştırma Hizmetleri	0,20	1,16	4,23	16,40
Diğer Hizmetler	0,61	0,60	4,34	6,55

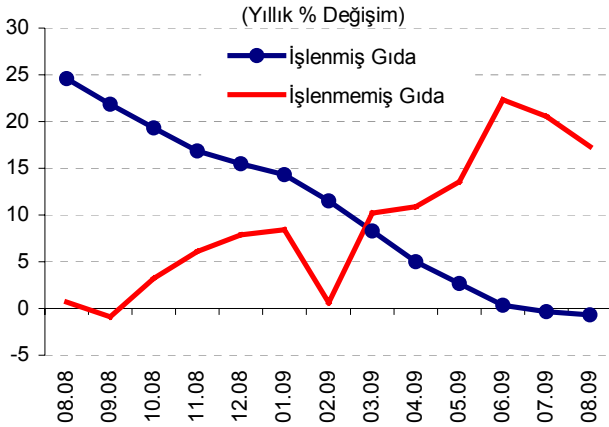
Kaynak: TÜİK, TCMB.

AĞUSTOS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

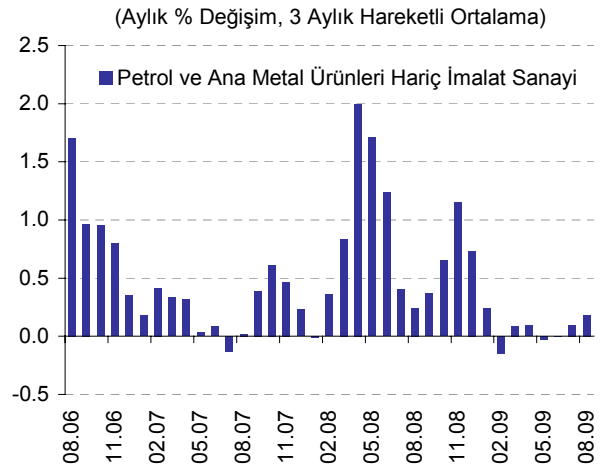
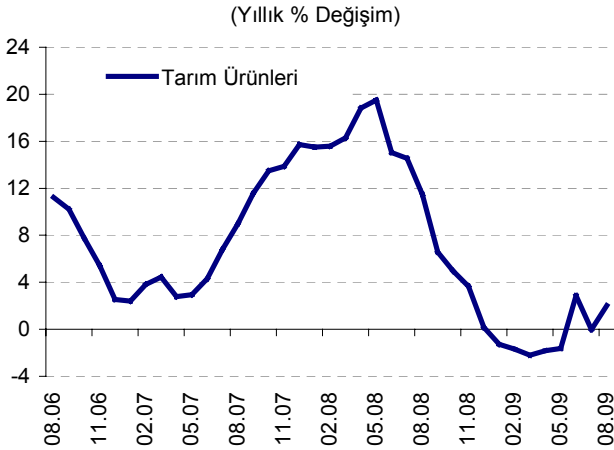
4 Eylül 2009

İşlenmemiş gıda fiyatları Ağustos ayında yüzde 3,71 oranında azalırken, grup yıllık enflasyonu 3,27 puan gerileyerek yüzde 17,30 olmuştur. Bu gelişmede, meyve ve sebze fiyatlarında gözlenen azalış belirleyici olurken, et fiyatlarındaki artış bu yavaşlamayı sınırlamıştır. Diğer taraftan, aylık bazda fiyatları yüzde 0,31 oranında artan işlenmiş gıda grubunda, yıllık enflasyon düşüşünü Ağustos ayında da sürdürerek yüzde -0,69 düzeyinde gerçekleşmiştir. Sonuç olarak, gıda ve alkolsüz içecekler grubu yıllık enflasyonu 1,68 puan azalarak yüzde 6,83'e gerilemiştir.

...ÜFE...

Ağustos ayında üretici fiyatları yüzde 0,42 oranında yükselmiş, yıllık enflasyon ise baz etkisiyle 2,71 puan artarak yüzde -1,04 olmuştur. Bu dönemde tarım fiyatlarında belirgin bir değişim gözlenmezken, grup yıllık enflasyonu yüzde 2,03'e yükselmiştir. İmalat sanayi fiyatları, petrol imalatı fiyatlarındaki yüksek oranlı artışın (yüzde 6,94) etkisiyle aylık bazda yüzde 0,91 oranında artarken, bu grupta yıllık enflasyon 3,91 puan yükselerek yüzde -2,37 olmuştur. Petrol hariç imalat sanayi fiyatlarının yıllık artış oranı ise yüzde 0,28 düzeyine yükselmiştir.

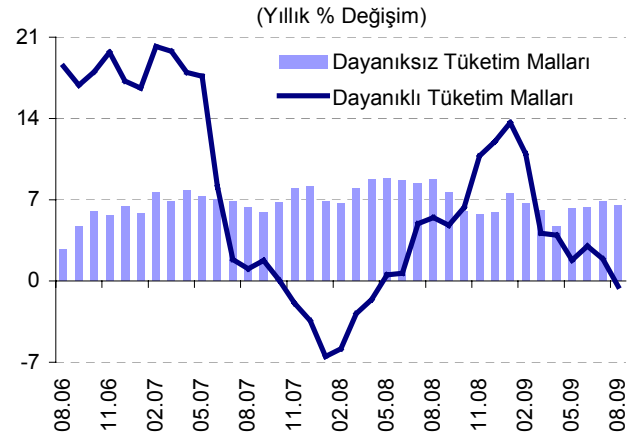
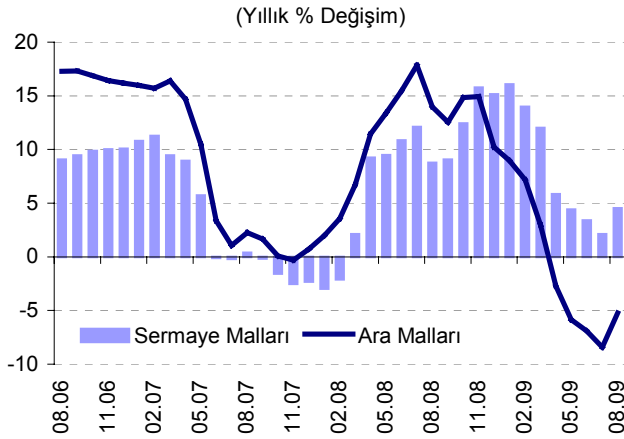
Ağustos ayında ara malları fiyatları ana metal imalatı fiyatlarındaki artışın etkisiyle yüzde 0,81 oranında yükselmiş ve bu grupta yıllık enflasyon 3,19 puan artarak yüzde -5,22 olmuştur. Sermaye malları fiyatları ise makine ve teçhizat imalatı fiyatlarındaki düşüşün etkisiyle aylık bazda yüzde 0,24 oranında gerilemiş ve grup yıllık enflasyonu yüzde 4,52'ye yükselmiştir. Öte yandan, Ağustos ayında dayanıksız tüketim malları fiyatlarında gıda ürünleri imalatı kaynaklı bir artış gözlenirken, grup yıllık enflasyonu yüzde 6,48'e gerilemiştir. Dayanıklı tüketim malları fiyatları mobilya ve televizyon imalatı fiyatlarındaki azalışın etkisiyle bir önceki aya kıyasla yüzde 0,85 oranında azalmış ve grup yıllık enflasyonu 2,38 puan düşerek yüzde -0,47 olmuştur. Enerji grubu fiyatları, petrol ürünleri imalatı fiyatlarındaki artışın etkisiyle aylık bazda yüzde 1,54 oranında yükselirken, yıllık bazda gerilemiştir. Özetle, emtia fiyatlarında yakın dönemde gözlenen artışların etkisiyle Ağustos ayında dayanıklı ve dayanıksız tüketim malı imalatı dışındaki alt grupların yıllık artış oranında yükseliş gözlenmiştir.

AĞUSTOS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Eylül 2009

MİGS Sınıflamasına Göre ÜFE Gelişmeleri

Aylık Yüzde Değişim

	Ağu.08	Eyl.08	Ekm.08	Kas.08	Ara.08	Oca.09	Şub.09	Mar.09	Nis.09	May.09	Haz.09	Tem.09	Ağu.09	Yıllık
Ara Malları	-2,58	-1,21	0,89	-0,57	-3,60	0,04	-0,02	0,21	-0,89	-1,24	0,54	-0,23	0,81	-5,22
Sermaye Malları	-2,54	0,04	2,48	2,33	0,20	1,23	-0,57	1,04	0,83	-1,75	-0,66	-0,42	-0,24	4,52
Dayanıklı Tüketim Malları	1,52	-0,38	1,43	2,94	-0,80	-0,56	-1,47	-3,60	0,60	0,45	0,90	1,03	-0,85	-0,47
Dayanıksız Tüketim Malları	0,45	1,07	0,28	0,61	0,31	0,40	0,81	0,29	0,75	1,19	0,06	0,40	0,13	6,48
Enerji	-6,19	-2,77	-0,03	-1,06	-12,18	-0,01	6,32	1,23	0,34	-3,31	3,51	-1,36	1,54	-8,58

Kaynak: TÜİK, TCMB.

AĞUSTOS AYI FİYAT GELİŞMELERİ

Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası

4 Eylül 2009

...TABLOLAR

Ağustos Ayı TÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2009		2008	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
TÜFE	100	-0,30	5,33	-0,24	11,77
Gıda ve Alkolsüz İçecekler	28,03	-1,57	6,83	-0,03	13,33
Alkollü İçecekler ve Tütün	4,58	1,73	20,80	0,01	6,88
Giyim ve Ayakkabı	7,22	-5,22	1,93	-6,05	3,73
Konut	18,63	0,74	4,41	2,12	23,56
Ev Eşyası	7,53	0,17	-1,58	0,00	7,05
Sağlık	2,50	0,03	2,55	1,54	0,99
Ulaştırma	12,64	1,67	0,00	-1,55	9,69
Haberleşme	4,60	0,20	3,08	0,45	4,56
Eğlence ve Kültür	2,54	0,28	10,27	0,24	1,89
Eğitim	2,47	0,21	4,64	0,51	7,28
Lokanta ve Oteller	5,47	0,44	7,52	0,78	14,92
Çeşitli Mal ve Hizmetler	3,79	0,61	14,60	-2,02	8,90

Kaynak: TÜİK

Ağustos Ayı ÜFE ve Alt Kalemler (Yüzde Değişim)					
	Ağırlık	2009		2008	
		Aylık	Yıllık	Aylık	Yıllık
ÜFE	100	0,42	-1,04	-2,34	14,67
Tarım	17,76	0,02	2,03	-1,99	11,46
Sanayi	82,24	0,50	-1,70	-2,41	15,42
Madencilik	2,20	-3,00	-0,48	0,40	30,78
İmalat	73,75	0,91	-2,37	-3,14	14,32
Elektrik, Gaz ve Su	6,29	-3,21	2,40	5,69	25,09

Kaynak: TÜİK

Bu rapor, fiyat istatistiklerinin Türkiye İstatistik Kurumu (TÜİK) tarafından yayımlanmasını izleyen iş günü içinde yayımlanmakta ve TCMB'nin bir önceki ayın enflasyon rakamlarına ilişkin ilk görüşlerini ifade etmekte olup, resmi fiyat istatistiklerinin açıklanması ile Para Politikası Kurulu toplantısı arasında geçen süre zarfında aylık enflasyon gelişmelerinin kamuoyu tarafından daha sağlıklı biçimde yorumlanmasına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.